

V J A R S P O L , s. r. o. Nitrianske Pravno

Námestie SNP 153/35, 972 13 Nitrianske Pravno

V Ý R O Č N Á S P R Á V A

O H O S P O D Á R E N Í Z A R O K 2 0 1 5

Spoločnosť VJARSPOL, s. r. o., ako obchodná spoločnosť zaoberajúca sa v prevažnej miere poľnohospodárskou rastlinnou aj živočíšnou prvovýrobou, v roku 2015 hospodárila na výmere 2.752,54 ha poľnohospodárskej pôdy, z čoho je 1.315,06 ha ornej pôdy, 1.437,48 ha trvalých trávnych porastov.

Poľnohospodárska pôda s priemernou cenou 472,22 €/ha, sa nachádza v k. ú. Kľačno, Lazany, Malinová, Nitrianske Pravno, Solka, Vyšehradné, Poluvsie, Poruba, Pravenec, Tužina. V zmysle Všeobecných záväzných nariadení jednotlivých obecných úradov platíme obciam v k. ú. ktorých sa poľnohospodárska pôda nachádza daň z nehnuteľnosti, čo za rok 2015 predstavuje sumu 39.784,-- €. Z hľadiska vlastníckych vzťahov k pôde, jedná sa o zmluvne prenajatú pôdu a to od súkromných vlastníkov a od SPF SR. Za takto prenajatú pôdu spoločnosť VJARSPOL v roku 2015 vyplatila prenajímateľom, vrátane SPF nájomné v súlade s uzatvorenými nájomnými zmluvami v hodnote 34.601,-- €.

Územno organizačná štruktúra v porovnaní s minulým rokom sa nezmenila, takže spoločnosť VJARSPOL, s. r. o. vykonávala svoju činnosť v piatich samostatných závodoch, z ktorých závody

- **01 MALINOVÁ**
- **02 NITRIANSKE PRAVNO**
- **03 TUŽINA**

sú závody s poľnohospodárskou výrobou rastlinnou a živočíšnou

- **Závod 04 PV - 1** je zameraný na pridruženú výrobu so zámočníckou, opravárenskou činnosťou.
- **Závod 05 – Mäsozávod** – zabezpečuje porážku a spracovanie mäsa z vlastnej produkcie, ako i nakúpených zvierat

Rastlinná výroba je orientovaná predovšetkým na pestovanie krmnej pšenice, trhovej plodiny repky olejnej, pestujeme i jačmeň a trávny na semeno, ale hlavne krmoviny pre živočíšnu výrobu. Väčšinu tržieb podniku zabezpečuje živočíšna výroba, predovšetkým chov hovädzieho dobytku, ale aj ošípaných a oviec. Obidva sektory sú však prednostne smerované na výrobu mlieka i mäsa.

Aj v druhom roku nového programovacieho obdobia PRV na roky 2014 – 2020 poľnohospodárske odvetvie v SR z celkového pohľadu stagnuje a z hľadiska tvorby pridanej hodnoty jej úroveň dosahuje iba štvrtinovú pridanú hodnotu priemeru EÚ – 28. Prioritou pre rozvoj slovenského poľnohospodárstva zostáva prenos poznatkov vedecko – technického rozvoja do praxe, finalizácia produkcie a jej odbyt smerujúci k zvyšovaniu podielu predaja domácich potravín na vnútornom trhu, obnova zastaralého strojového parku, technológií a riešenie vysokého veku pracovníkov v poľnohospodárstve.

V roku 2015 pokračovala v poľnohospodárstve nepriaznivá cenotvorba agrokomodít v rastlinnej a živočíšnej výrobe, čo spôsobilo nedostatok financií a mínusové hospodárenie mnohých poľnohospodárskych subjektov. Postupné znižovanie ceny mlieka viedlo až k mliečnej kríze s dopadom i na budúce obdobie.

Napriek uvedenému dôvera bánk v toto odvetvie zostáva, považujú ho za stabilné odvetvie, o čom svedčí medziročný nárast poskytovania dlhodobých aj krátkodobých úverov.

Na dosiahnuté výsledky spoločnosť VJARSPOL, s. r. o. Nitrianske Pravno v hodnotenom roku 2015 okrem vonkajších ekonomických faktorov v značnej miere vplývali aj prírodné činitele a meniace sa podmienky vyplývajúce z klimatických zmien.

RASTLINNÁ VÝROBA

V roku 2015 pokračoval pokles v obhospodarovanej výmere a to medziročne o 27,99 ha u ornej pôdy o 6,11 ha a TTP o 21,28 ha. Percentuálne zastúpenie pestovaných plodín na ornej pôde bolo nasledovné:

Podiel obilnín predstavoval 30,73 % z op. V oševnom postupe v roku 2015 sa kukurica na siláž podieľala 23,56 %, repka ozimná a jarná s podielom 12,42 %. V neposlednom rade krmoviny na ornej pôde ako lucerna, ďatelino a lucerno trávne miešanky a trávky na ornej pôde predstavovali podiel 32,45 %. Podľa (WMO) svetovej meteorologickej organizácie bol rok 2015 druhý najteplejší v histórii meraní v Európe. Vplyv klimatických podmienok na jeseň roku 2014 (dážď) a následný nedostatok vody v priebehu roka 2015 negatívne ovplyvnili technológiu rastlinnej výroby a dosiahnutú produkciu. Pre klimatické zmeny sa zvyšuje aj časová a priestorová nerovnomernosť zrážok. Nadmerné zrážky na jeseň 2014 prispeli k premnoženiu škodcov, najmä slimákov, ktorý zdecimovali vschádzajúcu repku. Z tohto dôvodu sme museli vyorať na jeseň 2014 104 ha novo zasiatej repky ozimnej, čo predstavovalo 85 % osevu repky. Teplo a sucho v jarných mesiacoch sa podpísali hlavne na nízkych úrodách krmovín na ornej pôde, kukurice na siláž a pšenice ozimnej.

Produkcia zrna z hustosiatych obilnín činila 1.834 ton a to je v porovnaní s minulým rokom pokles o 128,9 ton. Pri výmere obilnín 404,3 ha a úrode $4,53 \text{ t} \cdot \text{ha}^{-1}$ sme zaznamenali pokles oproti roku 2014 o $0,03 \text{ t} \cdot \text{ha}^{-1}$. Pšenica ozimná, ktorú sme pestovali na výmere 281,35 ha dosiahla úrodu $4,04 \text{ t} \cdot \text{ha}^{-1}$, čo predstavuje medziročný pokles o $0,09 \text{ t} \cdot \text{ha}^{-1}$. Plocha jačmeňa ozimného v roku 2015 predstavovala 122,95 ha, kde sme dosiahli úrodu $5,68 \text{ t} \cdot \text{ha}^{-1}$, čo je pokles o $0,86 \text{ t} \cdot \text{ha}^{-1}$. Z jarných obilnín sme v roku 2015 pestovali ovos siaty na ploche 10,72 ha, ktorý sme z dôvodu nedostatku krmovín zberali na zeleno. Napriek tomu, že sme predali o 549 ton obilia viac v porovnaní s minulým rokom (t. j. o 250 %) dosiahli sme tržby iba 117.790 € z dôvodu medziročného poklesu priemernej realizačnej ceny zo 149,--€/t na 128,-- €/t.

Repkou ozimnou sme obsiali 122 ha, z ktorých sme boli nútení vyorať 104 ha. Na ponechaných 18 ha sme dosiahli úrodu $2,25 \text{ t} \cdot \text{ha}^{-1}$. Jarnú repku sme v roku 2015 pestovali na výmere 145,38 ha. Hektárová úroda predstavovala 1,76 t.

Produkcia repkového semena v roku 2015 bola 296,415 t, čo predstavuje pokles v porovnaní s rokom 2014 o 349,1 t, a nižšie tržby z jej realizácie o 114.669,-- €.

V hospodárskom roku 2014 – 2015 sme sa rozhodli založiť porasty tráv na semeno a to Kostravu lúčnu a Timotejku lúčnu na výmere 71,38 ha. Extrémne sucho po zasiatí tráv spôsobilo nevzídenie porastu, ktorý sme museli taktiež vyoráť.

Kukuricu sme pestovali na ploche 309,86 ha s priemernou úrodou 15,37 t.ha⁻¹, čo je o 9,18 t.ha⁻¹ menej ako v roku 2014. Nepriaznivé výkyvy počasia sa prejavili aj na porastoch kukurice na siláž, kde sme dosiahli najnižšiu úrodu od roku 2007. Nízke úrody hmoty kukurice sa odrazili aj na množstve vyrobenej siláže, ktorá nepokrýva potreby živočíšnej výroby a má značný vplyv na produkciu mlieka.

Zlé časové rozmiestnenie zrážok a vysoké teploty sa prejavili aj pri výrobe konzervovaných krmív z viacročných porastoch tráv, d'atelinotráv, lucernotráv a lucerien. Produkcia z prvých kosieb bola priemerná, nakoľko porasty využili zimnú vlahu, ale produkcia hmoty z ďalších kosieb, kde porasty trpeli suchom bola nekvalitná a veľmi nízka.

Celkove rok 2015 možno hodnotiť z hľadiska rastlinnej výroby ako nepriaznivý, pretože nemalé vynaložené náklady na osivo, sejbu, hnojivo, prípravky chemickej ochrany sa v dôsledku nepriaznivých prírodných podmienok nepremietli do rastlinnej produkcie, ktorá tak v porovnaní s minulým rokom bola nižšia o 350.234,-- €.

ŽIVOČÍŠNA VÝROBA

Pri hodnotení roku 2015 v oblasti živočíšnej výroby treba podotknúť, že z hľadiska výroby a dodávky mlieka, bol tento rok celkove priaznivý. V roku 2015 sme dodali vrátane drobného predaja o 379.188 litrov mlieka viac ako v roku 2014. Pod tento priaznivý výsledok sa v značnej miere podpísali kvalitné objemové krmivá, ktoré sa nám v predchádzajúcom roku podarilo vyrobiť aj v dostatočnom množstve a krmná dávka pre dojnice bola vykrytá na celý rok. Druhým aspektom, ktorý sa podpísal pod vyššiu dodávku boli aj zvýšené priemerné stavy dojníc, keď v roku 2015 sme mali priemerné stavy vyššie o 29 kusov. (V roku 2014 to bolo 452 kus a v roku 2015 481 kusov).

Aj napriek výraznému zvýšeniu dodávky mlieka treba pripomenúť, že v rámci celkových tržieb za mlieko došlo k ich zníženiu o 22.546,- €, nakoľko priemerná jednotková cena za 1 liter mlieka poklesla oproti roku 2014 o 0,06 € na úroveň 0,289 €/l. Tento pokles tržieb bol zaznamenaný i napriek tomu, že všetko mlieko sme dodali v Q a I. triede. Pokiaľ bude naďalej tento klesajúci trend v jednotkovej cene za 1 l mlieka pokračovať, budeme nútení prijať v chove dojníc rôzne opatrenia.

Chov ostatného HD:

I na tomto úseku sa v roku 2015 prejavila zabezpečená krmovinová základňa z minulého roku, čo sa odzrkadlilo na celkových prírastkoch u HD. V roku 2015 sme dosiahli celkový prírastok u HD 141.334 kg, v roku 2014 to bolo len 112.913 kg, toto sa automaticky prejavilo aj na jednotkovom ukazovateli, keď v roku 2015 sme dosiahli prírastok 0,676 kg/ks, čo je zlepšenie o 0,088 kg/ks a deň. V tomto trende je potrebné pokračovať i v ďalšom roku, nakoľko odchov zdravých a hmotnostne zodpovedajúcich jalovíc je predpokladom vysokej mliekovej úžitkovosti.

Chov ošípaných:

V chove ošípaných sme zaznamenali oproti predchádzajúcemu roku zlepšenie jednotlivých ukazovateľov: - celkový prírastok u ošípaných sme v roku 2015 dosiahli 83.148 kg, v roku 2014 to bolo 75.512 kg, v technických ukazovateľoch to bolo v roku 2015 0,597 kg, v roku 2014 0,488 kg.

V narodení ciciakov sme však zaznamenali pokles o 48 ks, keď v roku 2015 sa nám narodilo 774 ks. Príčinu tohto poklesu je možné vidieť zo zhoršenej obnovy základného stáda a znižovaní priemerných stavov prasníc. I naďalej však na úseku ošípaných pretrváva nepriaznivý stav v speňažovaní výkrmových ošípaných, keď realizačná cena za 1 kg živej váhy sa pohybovala okolo 1,-- €, čím chov ošípaných je i naďalej nerentabilný a budeme musieť uvažovať o jeho ďalšej opodstatnenosti.

Priemerný stav ošípaných za rok 2015 klesol proti minulému roku o 40 ks, na hodnotu 597 ks.

Chov oviec:

V kategórii chovu oviec došlo oproti roku 2014 k zlepšeniu určitých ukazovateľov, ako je výroba a predaj ovčieho syra. V roku 2015 sme celkove predali 3.653 kg syra, v roku 2014 to bolo 2.733 kg, čím sme teda zvýšili predaj o 920 kg. V predaji ovčieho mlieka sme zaznamenali oproti roku 2014 iba mierny pokles, cca o 200 l. Priemerný stav bahníc poklesol o 15 ks a dosiahol hodnotu 416 ks.

Naďalej však na úseku chovu oviec pretrváva nepriaznivý stav v speňažovaní veľkonočných jahniat a ovčej vlny, keď ceny sa pohybujú hlboko pod mieru rentability.

Celkove tržby za výrobky ŽV dosiahli hodnotu 856.615,-- €, čo je o 14.782,-- € menej v porovnaní s minulým rokom, hlavne z dôvodu poklesu ceny mlieka.

EKONOMIKA

Dosiahnuté výrobné ukazovatele všetkých úsekov výroby sa premietli do úrovne jednotlivých ekonomických ukazovateľov, ktorých výslednicou je dosiahnutý hospodársky výsledok ako aj hodnota majetku spoločnosti a jeho krytia.

Na strane aktív hodnota majetku v roku 2015 dosiahla celkovú úroveň 4,276.921,-- €, čo predstavuje nárast v porovnaní s minulým rokom o 779.893,-- €, hlavne zásluhou navýšenia obežného majetku.

Na navýšení hodnoty majetku sa podieľali jednotlivé položky neobežného a obežného majetku nasledovne:

	2015	2014	Rozdiel r. 2015 - 2014
Neobežný majetok = DHM	2,670.883	2,761.178	- 90.295
Z toho: Stavby	2,153.348	1,957.453	+ 195.895
Samost.hnuteľné veci	159.508	198.909	- 39 401
Zákl.stádo a zvieratá	200.490	198.970	+ 1.520
Pozemky	157.537	153.237	+ 4.300
Obstar. dlhodobý hm. majetok	-	252.609	- 252.069
Obežný majetok	1,600.931	733.768	+ 867.163
Z toho: Zásoby	637.016	641.220	- 4.204
Materiál	30.920	12.621	+ 18.299
Nedokončené výr.	100.534	94.748	+ 5.786
Výrobky	198.103	254.242	- 56.139
Zvieratá	307.359	279.042	+ 28.317
Krátkodobé pohľadávky	943.804	85.376	+ 858.428
- z toho z obch.styku	67.007	79.461	- 12.454
Daňové pohľad.a dotácie	876.216	5.915	+ 870.301
Finančné účty	20.111	7.172	+ 12.939

Poznámka: Neobežný majetok je zároveň aj Dlhodobý hmotný majetok,
keďže Dlhodobý nehmotný majetok nemáme.

Hodnota vlastného imania v roku 2015 dosiahla 862.189,-- €. Jeho pokles v porovnaní s minulým rokom o 178.007,-- € bol spôsobený poklesom nerozdeleného zisku minulých rokov o 78.505,-- €, ako aj HV za účtovné obdobie po zdanení o 99.502,-- €, ktorý dosiahol mínusovú hodnotu – 178.007,-- €.

Celkový objem záväzkov v porovnaní s minulým rokom narástol o 794.170,-- €, keď ich absolútna hodnota k 31. 12. 2015 dosiahla 2,570.287,-- €. K nárastu záväzkov došlo hlavne zásluhou Bežných bankových úverov o 784.041,-- €, ktorých hodnota predstavuje 1,315.623,-- € a Krátkodobých záväzkov z obchodného styku o 249.621,-- €, pri ich celkovej výške 405.113,-- €.

Čistý obrat, definovaný ako výnosy dosahované z predaja výrobkov, tovarov a služieb po odpočítaní zliav, spoločnosť VJARSPOL za rok 2015 dosiahla vo výške 1,441.431,-- € čo predstavuje pokles v porovnaní s minulým rokom o 31.986,-- €.

VÝNOSY Z HOSPODÁRSKEJ ČINNOSTI SPOLU v roku 2015 dosiahli celkovú hodnotu 2,661.417,-- €. V porovnaní s rovnakým obdobím minulého roku tieto poklesli o 280.510,-- €. Hlavný podiel na ich poklese má dosiahnutá záporná hodnota zmeny stavu zásob - 166.055,-- €, ktorá poklesla v porovnaní s minulým rokom o 185.621,-- € a taktiež ostatné výnosy z hospodárskej činnosti, ktoré poklesli o 53.502,-- €, hlavne z dôvodu nižšej podpory vyplácanej z PPA na znevýhodnené oblasti.

V porovnaní s rokom 2014 nám narástli iba tržby z predaja dlhodobého hmotného majetku o 29.824,-- €. Ostatné tržby zaznamenali pokles a to tržby z predaja vlastných výrobkov 31.500,-- € s celkovou hodnotou 1,228.177,-- €. Nižšie oproti minulému roku sú tržby z predaja tovaru o 24.509,-- € a tržby z predaja služieb o 5.801,-- €, ktoré dosiahli celkovú hodnotu 41.091,-- €.

NÁKLADY Z HOSPODÁRSKEJ ČINNOSTI SPOLU v roku 2015 taktiež ako výnosy poklesli, ale nie takým indexom čo spôsobilo zhoršenie Hospodárskeho výsledku z hospodárskej činnosti oproti minulému roku. Ich celková hodnota 2,802.978,-- € bola nižšia oproti roku 2014 o 169.153,-- €.

Z nákladových položiek sme nárast zaznamenali len u osobných nákladov a to o 26.715,-- €, keď ich celková výška dosiahla 1,010.618,-- €. Vyplatené mzdové náklady vzrástli oproti minulému roku hlavne z dôvodu navýšenia priemernej mzdy ako i počtu pracovníkov o 21.897,-- €. Mzdové náklady sme vyčerpali v hodnote 732.425,-- €.

Priemerný evidenčný počet pracovníkov vzrástol o jedného na 97 osôb a priemerná mzda dosiahla 624,-- €. Taktiež sme zvýšili i Náklady na sociálne poistenie a to o 3.449,-- € na úroveň 243.970,-- €. Naopak pokles nákladov sme zaznamenali v položke Spotreba materiálu a energie a ostatných neskladových dodávok a to o 67.720 € pri dosiahnutej úrovni čerpania 948.171,-- € a v položke Služby a to o 47.683,-- €, ktoré dosiahli hodnotu 242.904,-- € z dôvodu nižšej produkcie RV a z toho vyplývajúcej nižšej potreby práce zabezpečenej službami od iných. Menšia potreba práce mechanizmov, ale aj ich opotrebovanosť sa prejavili aj v poklese nákladov na Opravy a údržby a to o 26.745,-- €, ktoré dosiahli úroveň 51.491,-- €.

Prehľad spotreby jednotlivých druhov materiálu a energie je obsiahnutý v nasledujúcej tabuľke:

Druh	Rok 2015	Rok 2014	Rozdiel 2014 - 2013
Spotreba nakúpených osív	71 629	64 342	+ 7 287
Spotreba nakúpených hnojív	93 685	111 142	- 17 457
Spotreba chemických ochranných látok	75 201	69 809	+ 5 392
Spotreba náhradných súčiastok	83 198	96 870	- 13 672
Spotreba PHM	213 778	277 923	- 64 145
Spotreba energie	111 205	111 843	- 638
Spotreba nakúpených krmív a stelív	42 460	39 956	+ 2 504
Spotreba liekov	27 659	21 741	+ 5 918
Spotreba nakúpených komponentov do KZ	118 637	106 442	+ 12 195
Spotreba nakúpených zvierat	0	3 571	- 3 571
Spotreba ostatného materiálu (hutný mat.)	93 256	97 785	- 4 529

Z ostatných nákladových položiek pokles v porovnaní s minulým rokom zaznamenali Odpisy dlhodobého HM a to o 82.762,-- € na úroveň 290.527,-- €.

Z rozdielu VÝNOSOV Z HOSPODÁRSKEJ ČINNOSTI SPOLU a NÁKLADOV Z HOSPODÁRSKEJ ČINNOSTI SPOLU nám vychádza **VÝSLEDOK HOSPODÁRENIA Z HOSPODÁRSKEJ ČINNOSTI**, ktorý za rok **2 0 1 5** dosiahol mínusovú hodnotu **- 141.561,-- €**, čo predstavuje **zhoršenie oproti minulému roku o 111.357,-- €**.

Z dôvodu poklesu Ostatných nákladov na finančnú činnosť (poistné strojov a budov v náväznosti na realizáciu projektov z PPA) **došlo k zlepšeniu HOSPODÁRSKEHO VÝSLEDKU HOSPODÁRENIA Z FINANČNÝCH ČINNOSTÍ o 20.783,-- € na zápornú hodnotu - 33.980,-- €**.

Výslednicou VÝSLEDKU HOSPODÁRENIA Z HOSPODÁRSKEJ ČINNOSTI a VÝSLEDKU HOSPODÁRENIA Z FINANČNÝCH OPERÁCIÍ po zúčtovaní dane z príjmov splatnej a odloženej je **CELKOVÝ VÝSLEDOK HOSPODÁRENIA ZA ÚČTOVCNÉ OBDOBIE po zdanení vo výške - 178.007,-- €**.

Hlavnou príčinou dosiahnutia nepriaznivého hospodárskeho výsledku v roku 2015 boli zhoršené prírodno – klimatické podmienky vplyvajúce na pokles produkcie rastlinnej výroby a jeho následný dopad cez krmovinovú základňu na živočíšnu výrobu, ako aj nepriaznivý cenový vývoj agrokomodít znižujúci úroveň výnosov z hospodárskej činnosti.

Východiskom do budúcnosti vidíme okrem hľadania efektívnych ciest v zmene štruktúry výroby predovšetkým v navýšení vyplácaných podpor z národných zdrojov pre zlepšenie našej konkurencie schopnosti.

V Nitr. Pravne, 23. 03. 2016

Konateľ spoločnosti:

